

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
í t é l e t e**

Gfv.VII.30.423/2016/4.

A tanács tagjai:

Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes a tanács elnöke
Dr. Csőke Andrea előadó bíró
Dr. Farkas Attila bíró

A felperes:

A felperes jogi képviselője: Dr. Benn András Ügyvédi Iroda (1068 Budapest, Dózsa György út 94.; ügyintéző: dr. Benn András ügyvéd)

Az I. rendű alperes:

Az I. rendű alperes jogi képviselője: Dr. Molnár István ügyvéd

A II. rendű alperes:

A II. rendű alperes jogi képviselője: Dr. Éva Orsolya Ügyvédi Iroda

A per tárgya: vezető tisztségviselő felelősségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az I. rendű alperes

Az elsőfokú bíróság neve és az eljárás száma:

Budapest Környéki Törvényszék, 7.G.40.285/2014/32.

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős ítélet száma:

Fővárosi Ítéltábla, 15.Gf.40.660/2015/4/II.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- 1 A **V.** Kft. alakulásától, 2011. október 25-től 2012. június 15-ig az I. r. alperes, ezt követően 2013. szeptember 5-ig a II. r. alperes volt az adós vezető tisztségviselője.
- 2 A felperes az adós társasággal kötött szállítási szerződés alapján teljesített szolgáltatásra tekintettel 2012. március 22-31. közötti

keltezéssel nyolc számlát bocsátott ki 2012. április 21-28. közötti lejáratú, 20.953,70 euro összegben.

- 3 Az adós a fizetési kötelezettségét nem teljesítette. A felperes 2013. június 4-én benyújtott kérelmére az adós társaság felszámolását elrendelték. A felszámolás kezdő időpontja 2013. szeptember 5. volt.
- 4 A felperes hitelezői igényét a felszámoló nyilvántartásba vette. A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 57. § (1) bekezdés a) pontja szerint 130.400 Ft-ot, az f) pontja szerint besorolva 6.260.000 Ft-ot, és 62.000 Ft nyilvántartásba vételi díjat igazolt vissza.
- 5 Az I. r. alperes 2011. évre vonatkozóan teljesítette a céget terhelő beszámolási és letétbe helyezési kötelezettséget. A II. r. alperes azonban nem helyezte letétbe a 2012. évi beszámolót, és nem tett eleget a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban meghatározott kötelezettségének sem.
- 6 Az adós társasággal szembeni felszámolási eljárás egyszerűsített módon fejeződött be, az adósságot 2014. november 20-án törölték a cégnyilvántartásból. A felszámolási eljárásban 22.545.760 Ft követelést jelentettek be, a hitelezői követelések kiegyenlítésére részben sem volt vagyoni fedezet.

A felperes keresete, az alperesek ellenkérelme

- 7 A felperes 2014. május 10-én benyújtott keresetében kérte annak megállapítását, hogy az alperesek a felszámolás kezdő időpontját megelőzően, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el, és ezáltal az adós vagyona 20.953,70 euróval csökkent. Keresetének jogalapjaként a Cstv. 33/A. § (1) és (3) bekezdésére hivatkozott. Az összecszerűségét az adóssal szemben érvényesített hitelezői igényével megegyezően jelölte meg.
- 8 Az I. r. alperes kérte a kereset elutasítását. Vitatta a kereset jogalapját és összecszerűségét is.
- 9 A II. r. alperes is kérte a kereset elutasítását. Előadta, hogy 2013. március 28-án az adós székhelyén tűz keletkezett, ahol a társaság iratanyaga megsemmisült, ezért nem tudott eleget tenni a Cstv. 31. §-ában foglalt kötelezettségének.

Az első- és a másodfokú bíróság határozata

- 10 Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperesek a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően az ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekei elsődlegességének figyelembe vételével látták el, és ezáltal a társasági vagyon 20.953,70 euróval csökkent, s emellett az alperesek ilyen összeg erejéig kártérítési felelősséggel tartoznak a felszámolási eljárás során ki nem elégített hitelezői követelésekért. Az elsőfokú bíróság kötelezte az alpereseket, hogy az ítélet jogerőre

emelkedésétől számított 30 napon belül egyetemlegesen 20.953,70 euró vagyoni biztosítékot nyújtsanak.

- 11 Az I. r. alperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással hagyta helyben, hogy az alperesek 20.953,70 euro összegű hitelezői követelések teljes mértékben történő kielégítésének megghiúsításáért tartoznak egyetemleges kártérítési felelősséggel.

Az ítélet indokolásában megállapította, hogy a Pp. 51. § a) pontja alá tartozó alperesi pertársaság miatt az I. r. alperes fellebbezése kihatott a II. r. alperesre is.

A Cstv. 33/A. § (1)-(3) bekezdésére utalva a másodfokú bíróság, az eljárás adatai alapján bírói bizonyossággal megállapíthatónak találta, hogy a felperessel kötött szállítási szerződésekkel kapcsolatos vételár fizetési kötelezettség esedékességekor az adós a fenyegető fizetéseképtelenség állapotában volt. A követelések kielégítésére vagyonnal (bevétellel) nem rendelkezett, fizetési kötelezettségeit sem teljesítette a felperessel szemben. A másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékokból arra következtetett, hogy a fenyegető fizetéseképtelenség állapotában rendelte meg az adós cég képviseletében eljáró I. r. alperes a felperestől az egyes szállításokat. Úgy ítélte, a hitelezői érdekeket az szolgálta volna, ha nem növekednek az adósnak a felperes irányában fennálló tartozásai további kifizetetlen számlákkal.

- 12 Az ítélet tábla hangsúlyozta, hogy a fenyegető fizetéseképtelenség megállapítása során a peres eljárásokban az I. r. alperes által indítványozott könyvszakértői bizonyítási eszköz igénybevétele gyakori, de nem szükségszerű, figyelemmel a szabad bizonyítás elvére. Úgy találta, az elsőfokú bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdésében írtak szerint, a rendelkezésre álló bizonyítékokat a maguk összességében, logikai ellentmondás nélkül értékelte, a jogvita elbírálásához szükséges mélységig a tényállást megállapította. Önmagában az alperes számára kedvezőtlen, azonban a bírói bizonyossággal megállapított tényállás mellett nem volt indokolt szakértő bevonása. A másodfokú bíróság kifejtette, az I. r. alperes meghallgatása is egyértelműen alátámasztja, hogy az adós gazdálkodó szervezet a felperessel kötött megállapodások ellentételezésének esedékessége időpontjában már a fenyegető fizetéseképtelenség állapotában likviditási problémákkal küzdött, közgazdasági értelemben csődhelyzetben volt. Maga az I. r. alperes is úgy nyilatkozott a perben: „arra a kérdésre, hogy milyen más tartozásunk volt abban az időszakban, amikor a felperes számláit nem tudtuk kifizetni, azt nem tudom megjelölni, biztos volt más ilyen tartozásunk is”. A másodfokú bíróság utalt arra, az I. r. alperes előadta azt is, az adós likvid vagyonnal nem rendelkezett, készpénze nem volt, követeléseinek behajtása sem vezetett eredményre.

Felülvizsgálati kérelem

- 13 Az I. r. alperes felülvizsgálati kérelmében - annak tartalma szerint - kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatásával a felperes keresetének elutasítását. Másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása iránt terjesztett elő kérelmet.
- 14 Állította, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdés téves értelmezése miatt az eljáró bíróságok megsértették a Pp. 253. § (2) bekezdésében és a 252. § (3)-(4) bekezdésében, valamint a 177. § (1) bekezdésében foglaltakat.
- 15 Előadta, a jogerős bírósági határozatból nem állapítható meg, hogy mely gazdálkodó szervezet ügyvezetőjeként eljárva okozta a kárt, ezért az ítélet végrehajthatatlan. A Cstv. 33/A. § (1) bekezdésére hivatkozva kifejtette, a jogerős ítélet indokolása nem tartalmazza, milyen körülményekből következtetett arra a bíróság, hogy az I. r. alperes a fenyegető fizetéseképtelenséggel tisztában volt, amikor a felperestől az egyes szállításokat megrendelte. Az I. r. alperes vitatta, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került volna az ügyvezetése alatt. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését szakkérdésnek minősítette. Azzal érvelt, a bíróságnak dátumszerűen meg kellett volna jelölnie a szakértői bizonyítás eredményeképpen annak bekövetkezése időpontját, a kirendelendő szakértőnek kellett volna arra is nyilatkoznia, hogy az ügyvezető mikor szerezhette tudomást ennek fennállásáról.
- 16 Az I. r. alperes tévesnek állította a bíróságnak azt a feltételezését, hogy a felperesi áru értékesítése egyben a bevétel realizálását is jelentette. Tévesnek tartotta azt a következtetést is, hogy a hitelezők ebből történő kielégítésének elmaradása neki felróható lenne. Előadta, jelentős kintlevőségei voltak az adósnak. Konkrétan meg is jelölte azt a Kft.-t, amely nem fizetett. Arra hivatkozott, emiatt az adós társaság nem tudta a felperes számláját kiegyenlíteni. Utalt arra, csatolta az eljárás során a felszólító leveleket, amelyből megállapítható, hogy összesen 36.320.451 Ft-tal tartozott az említett Kft. az adósnak. Az I. r. alperes szerint, ügyvezetői tisztségének fennállása alatt minden intézkedést megtett a kintlevőségek behajtására.
- 17 Tévesnek tartotta azt az ítéleti megállapítást is, hogy az adós vagyona a keresetben meghatározott összeggel csökkent. Nem vitatta, hogy a felperesnek ilyen összeggel tartozik. Előadta azonban, az adós vagyona nem csökkent, hanem inkább nőtt.
- 18 Véleménye szerint, a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy mikor következett be a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, hogy ezt követően csökkent az adós vagyona és milyen összegben. Az I. r. alperes hangsúlyozta, hogy a perben az adós cég vagyoncsökkenésének és nem a felperesi cég vagyoncsökkenésének van jelentősége.
- 19 A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem nyújtott be.

A Kúria döntése és jogi indokai

- 20 A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Pp. 275. § (2) bekezdése szerint, és azt az abban megjelölt okokból nem találta jogszabálysértőnek.
- 21 Az I. r. alperes a Pp. 253. § (2) bekezdésének és a 252. § (3)-(4) bekezdésének megsértése állításával valójában azt sérelmezi, hogy a másodfokú bíróság helybenhagyta az elsőfokú bíróság döntését. Az ügy érdemére is kiható jogszabálysértésként azt jelölte meg, hogy szakértői vélemény beszerzése nélkül került sor a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése és annak időpontjának megállapítására. A Kúria ezt a jogi álláspontot tévesnek tartotta.
- 22 A Pp. 177. § (1) bekezdése szerint akkor rendel ki a bíróság szakértőt, ha a perben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához vagy megítéléséhez olyan különleges szakértelem szükséges, amellyel a bíróság nem rendelkezik. Az adott ügyben azonban az adós társaságnak csak az I. r. alperes által 2011-re készített és közzétett beszámoló adatai, a felperes által becsatolt számlák és a kintlevőségek behajtására az I. r. alperes állítása szerint megküldött fizetési felszólítások álltak rendelkezésre.
- 23 Jóllehet az nem állapítható meg pontosan, hogy az adós nevében mikor rendelte meg az I. r. alperes a felperestől a szállítást, azonban figyelemmel arra, hogy a 2011-es mérleg szerint már a saját tőke az adós jegyzett tőkéjét sem érte el, és ez a helyzet később sem javult, helytállóan rögzítette a jogerős ítélet, hogy az adós a fenyegető fizetéseképtelenség állapotában volt. Nem volt ezért szükség arra – és az iratok hiányában erre nem is lett volna mód –, a könyvszakértői vélemény beszerzésére a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének pontos időpontja megállapítására.
- 24 Az I. r. alperesnek mint egy induló vállalkozás vezetőjének tisztában kellett lennie a cég vagyoni helyzetével. Helytállóan és okszerűen ítélte úgy az ítélőtábla, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt a felperessel kötött megrendelés időpontjában is a jelen jogvita eldöntése érdekében, az adott tényállás mellett nem volt szükséges a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése időpontjának a megállapítotttnál konkrétabb meghatározása.
- 25 Az adós vagyoncsökkenésével kapcsolatban a Kúria – a csupán a fellebbezéshez csatolt – az adós kintlevőségének behajtása érdekében készült fizetési felszólításokat értelmezve az alábbi következtetésre jutott. A becsatolt felszólítások szerint az adott cég részére 2012. januártól április 4-ig történtek szállítások. A 2012. január 27-29. közötti szállítások alapján, a március 29-i esedékességi határidő után már március 30-án fizetési felszólítást küldött az adós, amit ezen a napon az érintett Kft. át is vett. Ezt követően azonban a ki nem fizetett 8.424.771 Ft esedékes követelés után, 2012. március 31-április 4. között további 9.378.888 Ft értékű szolgáltatást teljesített az adós az adott Kft. részére. Ezen utóbbi összeg tekintetében már egyértelműen megállapítható,

hogy az I. r. alperes nem a hitelezői érdekek elsődlegessége alapján járt el. Az adós olyan vevője részére folytatta a szállítást, amely felszólítás ellenére nem teljesített. Az így keletkezett követelés piaci értéke már a szállításkor kevesebb volt a névértékénél. Az adós vagyona emiatt csökkent, és az I. r. alperes felelőssége pedig megállapítható a keresetben érvényesített összeg erejéig.

- 26 A fent kifejtett indokok alapján a Kúria a jogszabályoknak megfelelő jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- 27 Az I. r. alperes felülvizsgálati kérelme alaptalan volt, ezért a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján viseli a költségeit. A felperesnek igazolt költsége nem merült fel.
- 28 A Kúria az ítéletét tárgyaláson kívül hozta meg.

Budapest, 2017. május 16.

Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes s.k. a tanács elnöke, Dr. Csőke Andrea s.k. előadó bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró

A kiadmány hiteléül: